

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ตำรวจศาลตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562
คำสำคัญ	การใช้อำนาจหน้าที่/จับ/ควบคุม/เจ้าพนักงานตำรวจศาล
นักศึกษา	เกียรติศักดิ์ ไยชิด
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร. ศิวพร เสาวคนธ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้ศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล (2) มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลของต่างประเทศและประเทศไทย (3) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล (4) แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวโดยศาลหลบหนีหมายจับพบว่า การที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะจับกุมผู้ที่หลบหนีหมายจับที่ปล่อยตัวโดยศาลได้ต้องเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วทั้งที่เท่านั้น จึงไม่สามารถดำเนินการติดตามจับกุมผู้ที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ส่งผลทำให้มาตรฐานในการรักษาความยุติธรรมของศาลเกิดปัญหาในภาพรวมไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมารับการลงโทษ และบังคับตามผลของคำพิพากษาได้ (2) ปัญหาการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วหลบหนีออกนอกบริเวณศาลพบว่าอำนาจการจับกุมผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาลสามารถจับกุมได้เพียงในบริเวณศาลเท่านั้น แม้ว่าจะเป็นการหลบหนีต่อเนื่องจากในบริเวณศาลไปนอกบริเวณศาลส่งผลให้ไม่สามารถที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมาย และไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการคุ้มครองกระบวนการยุติธรรม ป้องกันปราบปรามและการรักษาความสงบเรียบร้อยการกระทำความผิดในบริเวณศาลได้ (3) ปัญหาการดูแลและควบคุม

ผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังของเจ้าพนักงานตำรวจศาลพบว่า ตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการควบคุมตัวผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังเอาไว้ แม้ว่าตามมาตรา 5 จะบัญญัติให้อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินและป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาลก็ตาม แต่กฎหมายดังกล่าวก็ยังไม่มีความชัดเจนไม่ครอบคลุมส่งผลต่อการปฏิบัติทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังหลบหนีในบริเวณศาล

ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหากฎหมายดังกล่าว โดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 โดยกำหนดให้ (1) เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี (2) กำหนดให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการไล่ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา 5 (1) (2) ที่กระทำความผิดในบริเวณศาลต่อเนื่องนอกบริเวณศาล (3) กำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจควบคุมดูแลผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขัง ในบริเวณศาลรวมไปถึงการควบคุมและขนย้ายตัวบุคคลดังกล่าวไปดำเนินคดีในศาลอื่น